

החברותא

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 447

בס"ד ערש"ק פר' שמות (ספרין) כ"א טבת תשע"ג

פנינים יקרים

איש וביתו באו (א, א) אם תשאלו מה סוד הצלחתם של בני יעקב שלא נממנו בין הגוים התשובה היא: איש וביתו באו כל אחד בא יחד עם משפחתו וקהילתו וכשהאב או הרב משפיעים על הבנים, הם מתחנכים ברוחו...

יוסף היה במצרים (א, ו) פרש"י הוא יוסף הרועה את צאן אביו, הוא יוסף שנעשה מלך. שלמה המלך ע"ה ביקש ראש ועונש אל תתן לי ששניהם נסיונות קשים הם, וכאן נצטרף יוסף הן בכור העוני והן בכור העושר והגדלות. וזהו יוסף היה במצרים בשתי הנסיונות.

אשר לא ידע את יוסף (א, ה) לא ידע סוד ענינו של יוסף שכל מה שעשו לרעתו היו התוצאות בנגוד לכוונת רודפיו. אילו ידע פרעה דבר זה לא היה גוזר גזרות על ישראל שבסופו של דבר הביאו גזרותם לידי נאולתם.

וכאשר יענו אותם בן ירבה וכן יפרץ (א, יב) איתא בזה"ק כי גלות מצרים ועבודה קשה היה לטובה כדי שלא יתערבבו בני ישראל באומות ע"ש. וכן כתוב "הפך ליכם לשנוא עמו" (תהלים, ק"ה), שנותנים על זה שבח והודיה שנעשו המצרים שונאים לבני ישראל.

וכאשר יענו אותו בן ירבה וכן יפרץ, ויעבירו מצרים את בני ישראל בפרץ (א, יב-יג) מה הקשר בין שני פסוקים אלו. אלא הכלל הוא ככל שצר המקום כן רחב המקום כמש"כ בצר הרחבת לי מאידך ככל שרווח המקום כך צר המקום. ע"כ דאגו המצרים להעביר את בני ישראל בפה רך כדי שיהיה להם רחב לב ועי"כ יגרמו להם הרגשה שצר המקום ויוכלו להתפתות. אמנם שבט לוי שמירבו להתפתות הוסיפו להיות משוחררים, כי העדיפו להשאיר בתחושה של צר המקום כנ"ל.

וראיתם על האבניים וגו' (א, ט) וראיתן - ג' במסורה: וראיתן על האבנים (שם), וראיתם את הארץ (מרגלים), וראיתם אותו (צצית), רמז לשלשה דברים שבפרקי אבות וראיתן על האבנים - דע מאין באה, וראיתם את הארץ - ולאן אתה הולך, וראיתם אותו - לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון. (פנינים יקרים)

וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי (ב, א) ונראה לרמז כי הנה ענינו ראות אשר יש לך אדם שעושה סגופים ומקואות ומרבה בתורה ותפלה ועיקר כוונתו ומגמתו להשיג רוח הקודש או גלוי אליהו ולבו חסר העיקר דביקות א-ל, שזהו תכלית העבודה לדבק במדותיו יתברך באמת ובתמים, ובה יש לרמז שהכתוב מתמיה ואומר וילך איש מבית לוי מלשון לוי והיינו שהלך מזה האיש מלהשתדל להיות לבו דבק תמיד ברוממותו יתברך, ויקח את בת לוי בחינת ההולדה מהדביקות כלומר שעשה מהטפל לעיקר ומהעיקר לספל וכו'...

ותשלח את אמתה ותקחה (ב, ה) יד ההשגחה! בחינת ורוח אלקים מרחפת על פני המים. משה מושיען של ישראל יגדל בבית פרעה. פרעה גוזר ובתו מושה את משה מהיאור. זהו שנאמר ודבר אלקינו יקום לעולם.

ויגדל משה (ב, יא) איתא במדרש שמשה נתגדל בבית פרעה שלא כדרך העולם. והוא כי דרך העולם כשהיודי נעשה מקורב למלכות הוא שונא את אחיו המדוכאים ואילו משה ניצל את רוחתו לחוש יותר ויותר בסבלות אחיו. ויתכן שאם לא היה בבית פרעה לא היה חש כל כך בסבלות העם...

(ילקוט הדרוש)

ויגדל משה (ב, יא) מי שמסוגל לראות בסבלות הוולת ולעזור לגדף, הריהו גדול ומורם מעם, וזהו ויגדל משה - גדל בשעור קומתו המוסרית, באהבת ישראל.

(באהלה של תורה)

האשק שיחת פרא"ש זיע"א אונזא' שאחת תורה תפלה פאבא לזכור ע"ה א.א.

ההכרה מהיכן הוא בא ומי הוא בכלל. כאשר הוא מגיע למדרגה זו הוא חי תמיד עם מציאות ההתקשרות, כי בכל רגע הוא משיג שהחיות שלו אינה ממנו עצמו, וממילא מוכרח שיש משהו שנותן בו חיות, אז הוא משיג את היבעל כרחך אתה חי'. כי מתוך שהוא משיג את היגולם' שלו הוא דבוק במציאות שאין בה כל השגה. הוא לא רואה אותו ולא שומע אותו, בחינת אין, כלעומת היגולם' שהוא. והוא משיג שהחכמה שיש לו היא חכמה מאין, היא מגיעה מן האין. והאין זה לא הוא. לא הוא בעל הכוח. הוא אין מבחינת היגולם' והאין נותן בו כח. ואז, כאשר הוא משיג את היגולם' שלו, בכל מחשבה שיוצאת ממנו הוא משיג את היגולם' מאין, את האין שנותן בו כח וחכמה.

- 1 -

וזהו התכלית של הבריאה, שהאדם לא ישבר בכל מצב שהוא, אסור לו להשבר. וגם אם נפל להיכן שנפל, ויכול להיות שהוא עשה את המעשים הכי רעים שיש בעולם, ובכל העולם אין בריאה רעה כמו שהוא, גם אז הוא צריך לחזק את עצמו ולא להשבר, ולצעוק: רבונו של עולם, כמו שאני יכולתי לקלקל אני יכול גם לתקן. כי במקום ההוא שאני קלקלתי אתה היית עמי שם - "עמו אנכי בצרה", אתה עוררת בי

לא יתכן שלא יהיו לאדם יסורים, כל אחד מוכרח לעבור את הכאבים שלו בכדי שהם יביאו אותו אל התכלית. כי הכאבים מביאים את האדם ליסוד האין, שיגיע להכרה שהוא עצמו הוא 'גולם', ובכ"ז הוא רואה שיש לו חכמה ויש לו כח, ואלו מנין לו, וזה מכריח אותו להכיר את הסיבות והמניעות, וכשהוא מכיר באלו הוא חי בדביקות. דביקות כזו שנובעת מאמונה, מתוך שהוא מכיר שלא יתכן שהוא בעצמו יש בו משהו, הוא מוכרח להשיג שיש מציאות של חי החיים שמקיימת אותו. וכשהוא מתרגל לחיות בהכרה כזו, אז כמו שבמינות כתוב "כל באיה לא ישובון", כך באמונה, כשהוא מתרגל הוא לא יכול לצאת מזה, זה מושך אותו. וכך זה מביא אותו לשלימות השפלות, ומביא אותו לדרגה הכי גדולה שמהשפלות שלו אחזה אלוקה. הכל תלוי בשפלות.

אנו רואים בנענועים שבלולב שהסדר הוא 'מטה' אחרי 'מעלה', כדי ללמד לאדם שאפילו בשעה שאתה ברום המדריגה אל תשכח שאתה 'מטה'. אל תשכח מאין באת - כי עפר אתה ואל עפר תשוב, אתה צריך לשוב אל האדמה, לשפלות שלך. גם כשאדם מגיע לרום המדריגה אסור לו להסיח דעת מהמצב שלו, והוא צריך לחיות בפחד תמידי שלא יאבד את

מבטל את עצמו ביטול גמור כזה ש'מבשרי אחזה אלוקה'. הוא לא יכול להגיע לכזו שלימות כי הגוף הוא בכ"ז גוף, ואחרי הכל הרי הוא לומד, הוא מתפלל, והוא הולך למקוה, הוא לא יכול להתבטל ביטול גמור כגמול עלי אמו עד שמבשרי אחזה אלוקה.

אבל זה שנפל למצב כזה עד שיאין מתום בבשרי מפני זעמדי' כמו שדוד המלך אמר, ושם הוא לא נשבר, והוא מתעקש: כמו שיכלתי לקלקל כי הרבש"ע נתן לי את הכח לקלקל, כמו שהוא נתן לי את הכח לקלקל הוא עוזר לי לתקן. אדם שהגיע למדריגה כזו שהוא מתעקש לתקן ע"י סיבת כל הסיבות, הוא זוכה למדריגה הגדולה והוא משיג בחינת משה רבינו, והוא משיג את כל הבחינות של הצדיקים האמיתיים שעשו את הדרך הזו. הם סבלו כדי שאם אחד יפול נפילה עמוקה כזו שקשה לו לקום, שיגיע ליחיל בלע ויקיאנו. אם הוא מכיר שיגם שם ידך תנחני' והוא לא אבוד, וכמו שהוא יכל לקלקל כך הוא יכול לתקן בעזר השי"ת, מתוך זה הוא זוכה למדריגות הכי גדולות.

את החשק לחטוא, ונתת לי את כל התנאים לכך, לא בשביל שאחטא רק כדי שאמנע את עצמי, אבל גם אם חטאתי ולא מנעתי את עצמי ולא עמדתי בנסיון, גם אז 'עמו אנכי בצרה' ויבכל צרתם לו צר'.

לכן צריך האדם לא להשבר בשום נפילה, ואם הוא מתעקש ולא נשבר הוא זוכה באותו רגע למדריגה הגדולה שהצדיק אמת לא זוכה לה. כי הצדיק אמת עובד מתוך המדריגות שלו, מגדלות הבורא הוא מכיר את שפלות עצמו, אולם הוא עובד מתוך הנפילות האמיתיות שלו, שאין נפילות יותר גרועות מהם, ומתוך שרואה ששם הוא מחזיק מעמד הוא מוכרח להאמין שמישהו מחזיק אותו. והיות שמתוך הנפילות שלו הוא שומע ולא נשבר, הוא במדריגת משיח, והוא משיג את החיות של הקדושה בשלימות שאין למעלה ממנה. במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. ואז הוא משיג ממש את מציאות הוי'. אף אחד לא יכול להבין את זה. אם הוא לא עובר את המסלול הזה הוא לא יוכל להבין מה פירוש מציאות הוי', ומהי המציאות של עילת כל העילות וסיבת כל הסיבות. אדם שרק יושב ולומד גמרא ומתפלל לא יכול להשיג את זה כי הוא לא

וירא בסבלותם (ב/ י"א) יש שבאים לישראל ורואים רק החטאים והעוונות, לא כן משה, כשיצא אל אחיו ראה את סבלם ולא עונותיהם. משה לא חיפש את חטאי ישראל רק ראה את צרות ישראל.

(הארמו"ר רבי אהרן רוקח)

וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך (ב/ י"ג) משה השכיל והבין מה שהכה המצרי את העברי אין זה כי אם מחמת אחיו העברי שהיה איזה מחלוקת בין העברים עצמם. וזה שכתוב ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים כלומר שאמת ונכון הדבר שגם הכות המצרי את העברי באה כתוצאה מהמחלוקת בין העברים ויאמר לרשע למה תכה רעך כי נפרים הדברים שהוא הגורם להכאת המצרי וד"ל.

ויקרא שמו גרשם אמר כי גר הייתי בארץ נכריה (ב/ כ"ב) משה היה במדין ונהנה מחיי שלוה. והיה חושש שמא ישכח סבלות אחיו (שהרי ששים שנה עשה במדין - רמב"ן) לכן קרא שמו גרשם לזכור תמיד שאינו במדין אלא גר וכל לבו נתון לסבלות אחיו שם לשוב ולהשתתף בצערם.

וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא הר האלקים (ג/ א') רמז לג' המצבים של משה רעה צאן, אחר המדבר, רמז להתבודדות שהביאו ממדרגת רועה צאן לדבקות בורא הר האלקים.

בלבת אש מתוך הסנה (ג/ ב') כמ"ש כבר מזה כי הבורא יתברך נגלה אליו מתוך החשך להודיענו כי הגם שבני ישראל שרויין בגלות מ"מ ההתלהבות נמצא בתוכם רק שהוא בהסתר, וז"ש הסנה בוער וכו' מדוע לא יבער הסנה כלומר איך מתקיים החשך וההסתר והוא יותר פלא מנוראות של הגאולה והבן.

(שפת אמת)

כה אמר ה' בני בכורי ישראל (ד/ כ"ב) ישראל עשו כביכול את הקב"ה לאב לכל באי העולם הם שהודיעו על השגחתו וייחודו בעולם לכן הם נקראים בני בכורי ישראל.

כי ידבר אליכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת אל אהרן קח את מטך וגו' (ו/ ט') העושה מעשי להמים מפליא בהם רק את הרואים שאינם בקיאים בכך, ואילו הוא עצמו אינו מתפלא כלל, אך הנביא העושה אותות ומופתים בשליחות ה' גם הוא מתפלא. וזהו תנו לכם מופת שיהא זה מופת גם לכם. ולכך לא נאמר תנו לי מופת. (לפי"ז יתישב יפה מש"כ וינס משה מפניו - (ד/ ג') מפני הנחש).

(בשם הנעם אלימלך)

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להולדת הנין

הר"ר משה קלירס ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר מרדכי כהן ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר ישי כהן ומשפ' להולדת הבן

הר"ר צבי ולדמן ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר אלימלך גלצר ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר מרדכי גולדברג ומשפ' לאירוס' הנכדים ולהולדת הננים

הר"ר יצחק טוקצ'ינסקי ומשפ' לנישואי הנכד

הר"ר אמנון כודר ומשפ' לנישואי הבת

הר"ר יחיאל פרוש ומשפ' לנישואי הבן

הבה"ח אריה פרוש לנישואיו

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדי 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

